

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 92/2017
19.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Милић, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., чији су пуномоћници Коста Крчадинац, адвокат из ... и Војислав Катић, адвокат из ..., ради поништаја и исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2696/16 од 26.09.2016. године, у седници одржаној 19.10.2017. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2696/16 од 26.09.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 137/2016 од 15.06.2016. године, ставом првим изреке, тужбени захтев тужиоца је одбијен. Ставом другим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу у којем је тужилац предложио да се утврди да је решење о отказу уговора о раду туженог дел. број ... од 01.05.2010. године незаконито, да се утврди да је ништаво као такво, као и да се утврди да је тужиоцу незаконито престао радни однос код туженог. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име неисплаћене отпремнине исплати преко досуђених 154.437,36 динара до тражених 1.487.312,51 динара, као и да му на име накнаде штете због незаконитог отказа у висини од 18 просечних месечних зарада које би тужилац остварио да је наставио да ради код туженог исплати укупно 3.650.676,13 динара, све са законском затезном каматом на наведне износе почев од 30.04.2014. године до коначне исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове поступка са законском затезном каматом од пресуђења до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2696/16 од 26.09.2016. године, ставом првим изреке, жалба туженог је усвојена и првостепена пресуда у погледу одлуке о трошковима поступка преиначена тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 100.500,00 динара, док је жалба тужиоца одбијена и првостепена пресуда потврђена у побијаном одбијајућем делу

и делу којим је тужба одбачена. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2 ЗПП („Сл.гласник РС“ бр. 72/2011 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог Закона, при чему другостепена пресуда садржи и оцену свих жалбених навода који су од одлучног значаја, па нема ни повреде из члан 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на радном месту механичар на основу уговора о раду од 01.09.2008. године, те да је чланом 7. уговора предвиђено да је зарада запосленог утврђена у складу са чланом 111. Закона о раду. Тужилац је са тадашњим директором туженог усмено договорио зараду од 500 евра, која је потом повећана на 850 евра и тај износ му је исплаћиван у претежном делу у готовом новцу, а у осталом делу преко рачуна, све до новембра 2009. године када је зарада исплаћивана у износу од 15.500,00 динара преко текућег рачуна и у наведеном износу исплаћивана је тужиоцу све до престанка радног односа. У решењу о престанку радног односа туженог дел.бр. ... од 30.04.2010. године констатовано је да су се послодавац и запослени споразумели да запосленом престане радни однос 30.04.2010. године, да је до престанка радног односа дошло на иницијативу послодавца због престанка потребе за радом запосленог услед смањења обима пословања, као и да је запослени иницијативу прихватио. Решењем о отказу уговора о раду број ... од 01.05.2010. године тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за обављањем послова на које је распоређен, а радни однос му је престао са 30.04.2010. године. Наведено решење тужилац је примио 01.05.2010. године. У радној књижици тужиоца уписан је остварени стаж осигурања код туженог у периоду од 01.09.2008. године до 30.04.2010. године, као и да је у моменту престанка радног односа код туженог имао пуних 26 година стажа осигурања. На основу налаза и мишљења вештака финансијске струке и допуне истог, утврђена је висина потраживања тужиоца по основу отпремнине и накнаде штете због незаконитог отказа у висини 18 зарада. Налаз и допуна налаза дати су у две варијанте, и то: у односу на нето и бруто зараду према обрачунским листама туженог и у односу на нето и бруто зараду за коју тужилац тврди да је усмено договорио са туженим. Тужбом поднетом суду препорученом пошљицом 29.07.2010. године, прецизираном поднеском од 28.09.2010. године тужилац је захтевао да суд обавезе туженог да тужицу исплати отпремнину, накнаду штете због незаконитог престанка радног односа, као и да изврши уплату свих доприноса из социјалног осигурања код надлежних фондова, док је поднеском од 10.01.2012. године поред новчаних потраживања предложио да суд утврди и ништавост решења о отказу уговора о раду.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови закључили да је тужилац тужбу ради поништаја решења о отказу уговора о раду бр. ... од 01.05.2010. године поднео по истеку законског рока за њено подношење, због чега је тужба одбачена као неблаговремена, док је тужбени захтев одбијен као неоснован у делу који се односи на исплату разлике у отпремнини преко досуђених 154.437,36 динара до тражених 1.487.312,51 динара, као и у делу исплате на име накнаде штете због незаконитог отказа у висини 18 просечних месечних зарада које би тужилац остварио да је наставио да ради код туженог, са припадајућим каматом, правилно оценивши да је тужиоцу отпремнина исплаћена у складу са Законом о раду и уговором о раду, као и да захтев за накнаду штете представља акцесорни захтев у односу на главни захтев.

По оцени Врховног касационог суда неосновано се ревизијом истиче погрешна примена материјалног права.

Одредбом члана 185. Закона о раду („Сл. гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), прописано је да се уговор о раду отказује решењем, у писменом облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку (став 1); решење мора да се достави запосленом лично у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог (став 2). Одредбом члана 195. истог закона прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом (став 1); рок за покретање спора јесте 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права (став 2).

Рок за покретање радног спора подношењем тужбе суду прописан чланом 195. став 2. Закона о раду је преклузивни рок материјалног права, па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. Последица пропуштања рока за подношење тужбе је преклузија која тужбу чини неблаговременом.

У конкретном случају на основу члана 185. Закона о раду тужиоцу је решење о отказу уговора о раду број ... од 01.05.2010. године уручено у просторијама послодавца истог дана када је донето и потписано од стране тужиоца и туженог. Имајући у виду да је тужилац тек у поднеску од 10.01.2012. године предложио да се утврди да је решење о отказу уговора о раду од 01.05.2010. незаконито и као такво ништаво, односно по протеку законског рока од 90 дана, правилан је закључак нижестепених суда да је тужилац пропустио законски рок у коме је поступак судске заштите могао да се покрене, па је правилно примењено материјално право када је тужба одбачена као неблаговремена. Неосновани су ревизијски наводи који се односе на околност да је тужилац у тужби поднетој суду 29.07.2010. године, коју је насловио као „тужба ради незаконитог отказа и уплате доприноса, те исплате плате“, захтевао поништај решења о отказу уговора у раду, будући да је у петитуму тужбеног захтева предложено да се обавезе тужени да тужиоцу исплати отпремнину, накнаду штете због незаконитог отказа и припадајуће доприносе, али није захтевано да се утврди да је решење о отказу уговора о раду незаконито.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применом члана 158. и 159. Закона о раду у вези члана 7. уговора о раду одбили тужбени захтев у делу којим је тужилац предложио да се обавезе тужени да му на име неисплаћене отпремнине исплати преко досуђених 154.437,36 динара до тражених 1.487.312,51 динара. Одлука је заснована на оцени нижестепених суда да тужиоцу припада отпремнина према висини просечне зараде за последња три месеца која претходе месецу престанка радног односа, а према подацима о оствареној заради тужиоца коју је тужени доставио Националној служби за запошљавање, при том имајући у виду и чињеницу да је тужилац закључењем уговора о раду пристао да му се исплаћује минимална зарада која је била предвиђена чланом 7. уговора о раду у складу са чланом 111. Закона о раду.

Правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца и у делу који се односи на накнаду штете у висини изгубљене зараде за спорни период, будући да је отпао основ за такво потраживање, при чињеници да је одбачен захтев за поништај решења о отказу уговора о раду.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом члана 153. и 154. ЗПП, имајући у виду чињеницу да је тужени успео у спору за износ од 4.983.551,28 динара, с обзиром да је за наведени износ одбијен тужбени захтев, док је тужилац у успео у спору за износ од 154.437,36 динара, за који износ је тужбени захтев усвојен, дакле у незнатном делу.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић